

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamuya personel istihdamında kayırmacılığa dayanan, toplumda büyük rahatsızlık yaratan mülakat uygulamasının kurumlar ve vatandaşlar açısından yol açtığı sorunların tespit edilmesi, uygulamaya son verilmesiyle kamu hizmetine girme hakkının görevin gerektirdiği objektif ve liyakate dayalı nesnel ölçütlere uygun sağlanması için, izlenecek yöntemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 23.01.2024

Nurhayat Altan Kayışçalan
Bursa
Dr. Hale Nur SÜLLÜ
Eskişehir Milletvekili

Deniz Demir
Ankara M.V.

Talat DİNÇER
Mersin Milletvekili

Nail Çiler
Kocaeli M.V.

Durhanettin Bulut
Adana M.V.

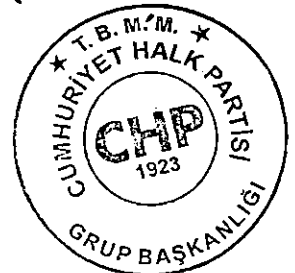
Servet Mullaoglu
Hatay M.V.

Ayhan RAKUT
Akdeniz M.V.

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

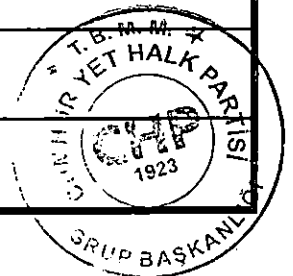
Utku Gökçöre
Eskişehir M.V.

Sergin Tarkın
Diy M.V.

443... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Tekin BINGÖL	Ankara MU.	<i>Tekin Bingöl</i>
Hasan ÖZTÜRK	Bursa mu	<i>Hasan Öztürk</i>
Ediz DİN	Edirne mu	<i>Ediz Din</i>
GÜZEM ÖZCAN	Muş mu	<i>Güzem Özcan</i>
HALİS KARATAŞ	Sivri mu	<i>Halıs Karataş</i>
Mahmut Tanel	Samsun mu	<i>Mahmut Tanel</i>
Seyit Torun	Ordu mu	<i>Seyit Torun</i>
Ahmet Bora YABGAN	Edirne	<i>Ahmet Bora Yabgan</i>

GEREKÇE

Kamuya personel alımının, Anayasa’da siyasi bir hak olarak kamu hizmetine girme hakkı tanınmış vatandaşlar arasından eşitlik ilkesine göre, görevin gerektirdiği nesnel nitelikler aranarak sağlanması gerekmektedir. Kamu görevlilerinde bulunması gereken niteliklerin ölçümünde araç olarak sözlü sınav ya da yaygın adıyla mülakatların kullanılmasının nesnel kriter sağlamaktan uzak olduğu ve siyasal iktidarların kayırma aracı olarak görülmesi, kamuoyunda tartışmalı bir hal almıştır. Ayrıca, bu yöntemler, Anayasa’ya uygunluğun tartışılmasına yol açmaktadır. Özellikle, etkili bir yargısal denetimin yokluğu, sözlü sınavların amaçları dışında kullanılıp kamu görevlisi alımında yarışma yöntemi yerine, fiili bir yarı-serbest seçim yönteminin almasını kolaylaştırmış durumdadır.

Mülakat uygulamasının, yazılı sınava göre sübjektif değerlendirmelere ve kayırmaya daha açık olduğu bilinen bir gerçekliktir. Kamu görevlisi alımında yapılan sınav ile ölçülecek olan görevin gerektirdiği nitelikler, daha objektif değerlendirilebilir olan yazılı sınav ile ölçülebiliyorsa yazılı sınav yerine ya da yazılı sınava ek olarak sözlü sınavın Anayasa’ya aykırı olduğu belirtilmektedir. Kamuya personel alımlarında anayasal ilkelere, objektif ölçütlere dayalı olmayan, öğretmenlerden akademisyenlere hiç kimsenin istemediği, referansa dayanan ve yerleşik uygulama haline gelen uygulamanın kaldırılmasına yönelik beklentiler kamuoyunda dillendirilmektedir.

Mayıs 2023 Seçimleri öncesinde, kamuya personel alımlarında mülakatın kaldırılacağına yönelik vaatler beklentileri arttırmıştır. İktidar partisinin 2023 Yılı Seçim Beyannamesi’nde, “Kamu görevine ilk defa yapılacak atamalarda, görevin niteliğinin gerektirdiği haller dışında mülakat usulünü kaldıracak, atamaları yazılı sınav sonuçlarına göre yapacağız.” sözü verilmiştir. Milletvekili Aday Tanıtım Toplantısı’nda, “Kamuda mülakatları kaldıracamız” denilerek seçmenden oy istenmiştir. Ancak seçimin üzerinden yaklaşık sekiz ay geçmesine karşın, mülakatın kaldırılmasına yönelik somut adım atılmadığı görülmektedir.

Ülkemizde on binlerce nitelikli genç, kamuya personel alımı sürecinde kayırmacılığa dayanan mülakat uygulamasının sürmesi nedeniyle ilanlara başvuru dahi yapmamaktadır. Kamu Personeli Seçme Sınavı’ndan yüksek puanlarla personel alımı ilanlarına başvuru yapanlar ise yüksek puanlarına karşın, sübjektif değerlendirmeler nedeniyle elenmektedir.

Kamuya personel istihdamında Anayasa’ya uygunluğu tartışılan, kayırmacılığa dayanan ve toplumda rahatsızlık yaratan mülakat uygulamasının neden olduğu sorunların tespit edilmesi ve uygulamaya son verilmesiyle birlikte, kamu hizmetine girme hakkının nesnel ve liyakate dayalı ölçütlere uygun kullanımının sağlanması için izlenecek yöntemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.